Gemeente Druten

Openbaar Zaaknummer: Z/25/285317

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Wijziging gemeenschappelijke regeling Instituut Bijzonder Onderzoek

Collegedatum: 11 maart 2025

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. op het ontwerp wijzigingsbesluit van de gemeenschappelijke regeling Instituut Bijzonder Onderzoek geen zienswijze naar voren te brengen.

Aanleiding
Het Instituut Bijzonder Onderzoek (IBO) is een gemeenschappelijke regeling voor handhaving in de sociale kolom voor de gemeenten Berg en Dal, Beuningen Druten, Heumen en Wijchen. Het bestrijden van misbruik en oneigenlijk gebruik binnen de Participatiewet, de WMO 2025 en de Jeugdwet zijn de kerntaken van de rechercheurs van het IBO. De sociaal rechercheurs houden zich enerzijds bezig met specifieke opsporingstaken, zoals het horen van verdachten en getuigen, volgen en observeren en zo nodig aanhouden van personen. De rechercheurs hebben opsporingsbevoegdheid en staan vanuit die rol geregeld in contact met de officier van justitie (strafrecht).

De gemeente Mook en Middelaar heeft bij brief van 21 augustus 2024 het verzoek ingediend om per 1 januari 2026 deel te mogen nemen aan gemeenschappelijke regeling Instituut Bijzonder Onderzoek (IBO). Het IBO is een centrumgemeente constructie waar gemeente Wijchen optreedt als centrumgemeente.

Vooruitlopend op deze toetreding, maakt gemeente Mook en Middelaar voor het jaar 2025 al gebruik van de diensten van het IBO op basis van een dienstverleningsovereenkomst.

Naar aanleiding van het verzoek tot toetreding is overleg geweest met de deelnemende gemeenten van het IBO. Deze gemeenten staan allen positief tegenover de toetreding van Mook en Middelaar. Gezamenlijk is via het hoofdenoverleg en de Commissie van Advies een advies aan uw college uitgebracht over de (financiële) toetredingsvoorwaarden voor de gemeente Mook en Middelaar. Mook en Middelaar gaat akkoord met deze toetredingsvoorwaarden. Hiermee is de vereiste overeenstemming bereikt tussen de deelnemende gemeenten en Mook en Middelaar conform art 13, lid 3 van de gemeenschappelijke regeling. Om ervoor te zorgen dat gemeente Mook en Middelaar formeel kan toetreden tot de gemeenschappelijke regeling, moet de regeling gewijzigd worden.

Gelet op het bepaalde in artikel 1, lid 2 en 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen moet het ontwerp-wijzigingsbesluit aan uw raad worden toegezonden en kunt u, indien gewenst, zienswijzen uitbrengen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
n.v.t.	

Gewenst resultaat
De gemeenschappelijke regeling Instituut Bijzonder Onderzoek wijzigen zodat de gemeente Mook en Middelaar kan toetreden.

Argumenten
2.1 De Commissie van Advies IBO adviseert positief
Op gebruikelijke wijze is het verzoek tot toetreding besproken met de deelnemende gemeenten via het hoofdenoverleg en de wethouders van de deelnemende gemeenten. Deze wethouders vormen samen de zogenaamde Commissie van Advies. Deze commissie adviseert de centrumgemeente over zaken die de Gemeenschappelijke Regeling Instituut Bijzonder Onderzoek aangaan.
De commissie van Advies heeft een advies uitgebracht over de (financiële) toetredingsvoorwaarden voor Mook en Middelaar. Gemeente Mook en Middelaar gaat akkoord met deze voorwaarden.

Voor de voorbereidende werkzaamheden om de GR IBO te wijzigen is er voor de centrumgemeente 40 uur werktijd geraamd tegen een uurtarief (vastgelegd in een DVO) van € 139,50 inclusief BTW per uur. Afgerond adviseert de commissie een toelatingsfee van € 6.000, - in de onderhandelingen mee te nemen.
Mocht Mook en Middelaar in de loop van 2025 alsnog het besluit nemen om te stoppen met de voorgenomen toetreding dan is het advies van de commissie om een uittredefee te berekenen. Op grond van artikel 14 van de GR-regeling IBO kan een uittredingsplan opgesteld worden waarin een berekening wordt gemaakt over de financiële gevolgen die met het stoppen van de voorgenomen toetreding te maken hebben.

4.1 Mook en Middelaar maakt gebruik van veel diensten in deze regio
Ondanks het feit dat Mook en Middelaar een Noord-Limburgse gemeente is, ligt de focus van deze gemeente grotendeels op onze regio. Zo neemt deze gemeente bijvoorbeeld deel aan de MGR en het ROB. Bovendien zijn verschillende uitvoerende taken ondergebracht bij de gemeente Nijmegen. De gemeente Venlo stopt per 1 januari 2025 met het aanbieden van handhavingstaken in de sociale kolom voor de Noord-Limburgse gemeenten. En juist daarom richt Mook en Middelaar zich op de omliggende Gelderse gemeenten. Voor handhaving in de sociale kolom doen zij een beroep op de mogelijkheden die het IBO te bieden heeft.

Tegenargumenten en risico's
1. *Alleen als alle deelnemende gemeenten het wijzigingsbesluit vaststellen, kan gemeente Mook en Middelaar toetreden.*

Alle deelnemende moeten instemmen met toetreding van Mook en Middelaar.

Financiële gevolgen
Het gebruik maken van de diensten van het IBO in 2025 door de gemeente Mook en Middelaar op basis van een dienstverleningsovereenkomst is 'technisch' vertaald in de begroting 2025 van het IBO. Hiermee brengen we de meerkosten voor 2025 in beeld die het gevolg zijn van de afgesloten dienstverleningsovereenkomst. Door deze

rekenmethodiek te hanteren, beschouwen we Mook en Middelaar als deelnemer van de GR IBO terwijl zij dat voor het jaar 2025 nog niet is. Op basis van de verdeling van de kosten is het te betalen bedrag voor het jaar 2025 door Mook en Middelaar becijferd op € 37.039, - inclusief BTW. Deze technisch aangepaste begroting is niet op nieuw vastgesteld omdat de gemeente Mook en Middelaar formeel nog geen deelnemer is van de GR IBO. Op afrondingsverschillen na blijven de kosten voor de huidige deelnemende gemeenten (Beuningen, Berg en Dal, Druten, Heumen en Wijchen) in 2025 nagenoeg gelijk.

Voor 2026, het jaar waarin Mook en Middelaar formeel toetreedt, passen we dezelfde rekenmethodiek toe als in de 'technisch vertaalde' begroting 2025 van het IBO. Alle kosten van het IBO worden via de vaste verdeelsleutels doorbelast naar de deelnemende gemeenten. Ook hierbij geldt dat de kosten voor de reeds deelnemende gemeenten qua systematiek hetzelfde blijven en dat de kostenuitzetting bij IBO als gevolg van de toetreding bij de gemeente Mook en Middelaar komt te liggen.
Toetreding van Mook en Middelaar levert dus geen extra kosten op voor de deelnemende gemeenten.

De begroting 2026 van het IBO gaat in concept in mei 2025 via de hoofden van de deelnemende gemeenten naar de commissie van advies. In juni 2025 stelt de centrumgemeente Wijchen – gehoorde hebben het advies van de commissie - uiteindelijk de begroting vast.

Communicatie
N.v.t.

Inwonersparticipatie
N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen
Voor het inbrengen van een zienswijze geldt een wettelijke termijn van 8 weken.

Nadat de zienswijzen van de raden van alle deelnemers bekend zijn, wordt beoordeeld of de zienswijzen leiden tot aanpassing van het wijzigingsbesluit.

Vervolgens zal het (mogelijk aangepaste) wijzigingsbesluit nogmaals naar uw raad worden verzonden, om toestemming aan het college te geven om het wijzigingsbesluit vast te stellen. Na vaststelling door het college wordt het wijzigingsbesluit bekend gemaakt door de in de regeling aangewezen gemeente, te weten gemeente Wijchen.

Geheimhouding:
N.v.t.

Voorstel
Advies
Team AJZ
Team Financieel beleid